РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

2 април 2009 година *

По дело C-459/07

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Graz (Австрия) с акт от 20 септември 2007 г., постъпил в Съда на 9 октомври 2007 г., в рамките на производство по дело

Veli Elshani

срещу

Hauptzollamt Linz,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н A. Rosas, председател на състав, г-н J. Klučka, г-н U. Lõhmus (докладчик), г-жа P. Lindh и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н P. Mengozzi,
секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 24 септември 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за австрийското правителство, от г-жа C. Pesendorfer, в качеството на представител,

— за датското правителство, от г-жа B. Weis Fogh, в качеството на представител,

— за полското правителство, от г-н M. Dowgielewicz, в качеството на представител,

— за финландското правителство, от г-н J. Heliskoski, в качеството на представител,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н S. Schønberg и г-жа M. Šimerdová, в качеството на представители, подпомагани от адв. M. Núñez-Müller, Rechtsanwalt,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 4 ноември 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 202 и член 233, първа алинея, буква г) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58), изменен с Регламент (ЕО) № 2700/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2002 година (ОВ L 311, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 13, стр. 12, наричан по-нататък „Митнически кодекс“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Elshani и Hauptzollamt Linz (Главно митническо бюро Linz, наричано по-нататък „Hauptzollamt“) относно възникването и погасяването на митническо задължение.

Правна уредба

3 Член 4 от Митническия кодекс предвижда:

„За целите на настоящия кодекс се прилагат следните определения:

[…]

19) „Представяне на стоки пред митническите органи“ е уведомяването на митническите органи съгласно установените форми за пристигането на стоки в митническото учреждение [другаде в текста: „митническото бюро“] или във всяко друго място, определено или одобрено от митническите органи;

[…]“.

4 По смисъла на член 38 от Митническия кодекс:

„1. Стоките, въведени на митническата територия на Общността, трябва да бъдат незабавно превозени от въвеждащото ги лице, като се следва маршрутът, определен от митническите органи, и съгласно разпорежданията на тези органи:

а) до съответното митническото учреждение, определено от митническите органи, или до друго място, определено или одобрено от митническите органи;

[…]

2. Лице, което поема задължение за превоза на стоки след въвеждането им на митническата територия на Общността, например след претоварването им, носи отговорност за изпълнение на задължението, посочено в параграф 1.

[…]“.

5 Член 40 от Митническия кодекс гласи:

„Стоките, които са превозени съгласно изискванията на член 38, параграф 1, буква а), трябва да бъдат представени пред митническите органи от лицето, което ги е въвело на митническата територия на Общността, или при необходимост, от лицето, което е поело отговорността за превоза на стоките след тяхното въвеждане.“

6 Член 202 от Митническия кодекс е формулиран, както следва:

„1. Вносно митническо задължение възниква при:

а) неправомерно въвеждане на митническата територия на Общността на стоки, подлежащи на облагане с вносни сборове;

[…]

По смисъла на този член неправомерно въвеждане е всяко въвеждане при нарушаване на членове 38—41, както и на член 177, второ тире.

2. Митническото задължение възниква в момента на неправомерното въвеждане на стоките.

3. Длъжникът е:

— лицето, извършило неправомерното въвеждане на стоките,

[…]“.

7 Член 203 от Митническия кодекс предвижда:

„1. Вносно митническо задължение възниква при:

— отклонение от митнически надзор на стоки, подлежащи на облагане с вносни сборове.

2. Митническото задължение възниква в момента на отклонението на стоките от митнически надзор.

[…]“.

8 По смисъла на член 233 от Митническия кодекс:

„Без да се засягат действащите разпоредби за погасяването по давност на митническото задължение, както и за неплащането на размера на митническото задължение при обявена със съдебно решение несъстоятелност на длъжника, митническото задължение се погасява:

а) чрез плащане на размера на сборовете;

б) чрез опрощаване на размера на сборовете;

в) когато при стоки, декларирани за митнически режим, включващ задължението за плащане на сборовете:

— митническата декларация е анулирана,

— преди да им е дадено разрешение за вдигане, стоките са задържани и веднага или впоследствие отнети; унищожени по нареждане на митническите органи; унищожени или изоставени съгласно член 182; унищожени или безвъзвратно загубени поради причина, свързана с естеството на стоките, или поради непреодолима сила или непредвидими обстоятелства.

г) когато стоки, за които е възникнало митническо задължение съгласно член 202, са задържани при неправомерното им въвеждане и веднага или впоследствие са отнети в полза на държавата.

При задържане или отнемане за целите на наказателното законодателство, приложимо към митническите нарушения, митническото задължение не се счита за погасено, когато наказателното законодателство на държава членка предвижда, че митата служат за основа за определяне на наказанията или че съществуването на митническо задължение е основание за наказателно преследване.“

9 Що се отнася до въвеждането на стоките в Общността, член 163 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92 (ОВ L 253, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО) № 2787/2000 на Комисията от 15 декември 2000 година (ОВ L 330, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 13, стр. 17), гласи:

„1. За целите на член 32, параграф 1, буква д) и член 33, буква а) от [Митническия] кодекс мястото, където стоката се внася в митническата територия на Общността, е:

[…]

в) за стоки, превозвани по железен път, вътрешен воден път или по шосе — мястото, където се намира първата митница [другаде в текста: „първото митническо бюро“];

[…]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

10 От предоставената на Съда преписка е видно, че жандармерията на Land Oberösterreich (провинция Горна Австрия) е извършвала подслушване на телефонни разговори в района на Ефердинг във връзка с трафик на цигари. Подозренията падат върху г-н Elshani и брат му, които са заподозрени в контрабанда на цигари от Косово към Австрия с два туристически автобуса.

11 Благодарение на подслушването на телефонните разговори г-н Elshani е задържан в непосредствена близост до град Велс (Австрия) в един от тези автобуси, в чиято централна пътека са били скрити 150 стека цигари. Автобусът все още не е бил достигнал своята крайна цел — Ефердинг. Цигарите са задържани от австрийските митнически органи, след което са отнети и унищожени под официален контрол.

12 Жалбоподателят по главното производство трябва да отговаря за митническо задължение, възникнало през периода 19—21 май 2001 г. Точната дата следва да бъде определена в зависимост от момента, в който по определен маршрут, водещ най-напред от Косово до Бриндизи (Италия) през Албания и след това в Австрия, тези стекове са били въведени неправомерно на митническата територия на Общността.

13 С решение от 13 декември 2002 г. Hauptzollamt иска от жалбоподателя по главното производство да заплати вносни сборове за посочените стекове в размер на 961,46 EUR.

14 Последният обжалва решението от 13 декември 2002 г. С решение от 7 юли 2003 г. Hauptzollamt отхвърля жалбата като неоснователна.

15 Г-н Elshani обжалва последното решение пред Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Graz (независим финансов правораздавателен орган, Грац), който решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Като се има предвид, че хипотезата на погасяване [на митническо задължение] по член 233, първа алинея, буква г) от [...] Митническия кодекс [...] се отнася не до момента на възникване на митническото задължение, а до даден период след възникване на митническото задължение, тъй като предполага да е „възникнало“ митническо задължение съгласно член 202 от Митническия кодекс, следва ли понятието „при неправомерното им въвеждане“, посочено в член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс да се тълкува в смисъл, че:

— въвеждането на митническата територия на Общността на стока, за която е възникнало митническо задължение съгласно член 202 от Митническия кодекс, приключва с представянето ѝ в митническото бюро или в друго посочено от митническите органи място, но най-късно с напускането на митническото бюро или на другото определено за целта място, тъй като по този начин стоката достига вътрешността на митническата територия, така че задържането и отнемането в полза на държавата след този период няма за правна последица погасяването на митническото задължение,

или да се тълкува в смисъл, че:

— въвеждането на митническата територия на Общността на стока, за която е възникнало митническо задължение съгласно член 202 от Митническия кодекс, продължава от икономическа гледна точка толкова, колкото трае превозването ѝ, разглеждано като единен процес с въвеждането на стоката на митническата територия, докато не достигне първото си местоназначение и се установи там, така че задържането

и отнемането в полза на държавата до този момент все още има за правна последица погасяването на митническото задължение?

2) Като се има предвид, че в случай на неправомерно поведение по смисъла на член 202 от Митническия кодекс, разкрито при въвеждането на стоката, митническото задължение винаги се погасява, докато задържането на стоки непосредствено след отклонението от митническия надзор като неправомерно поведение по смисъла на член 203 от Митническия кодекс няма за правна последица незабавното погасяване на митническото задължение, трябва ли член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс да се тълкува в смисъл, че погасяването на митническото задължение, изрично ограничено до хипотезите на възникване на митническото задължение съгласно член 202 от Митническия кодекс, въпреки това съответства на изискването за равно третиране на неправомерното поведение?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

16 С този въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 202 и член 203, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс следва да се тълкуват в смисъл, че задържането на неправомерно въведените на митническата територия на Общността стоки води до погасяване на митническото задължение единствено ако е извършено, преди стоките да са напуснали митническото бюро, или то води до такова погасяване и когато е извършено впоследствие по време на превозването, но преди достигането до първото местоназначение.

17 Австрийското правителство поддържа, че използваният в член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс израз „при неправомерното им въвеждане“ представлява самостоятелно понятие, което се отнася до период от време, различен от момента на самото въвеждане на митническата територия, който приключвал със самия факт на преминаване на границата.

18 Според австрийското и финландското правителство въвеждането на стока, за която е възникнало митническо задължение съгласно член 202 от посочения кодекс, продължава от икономическа гледна точка толкова, колкото трае нейното превозване, разглеждано като единен процес, докато стоката достигне до своето първо местоназначение, така че задържането и отнемането до този момент все още имат за правна последица погасяването на митническото задължение. Това тълкуване било в съответствие както с икономическата функция, така и с целта на митата, които изисквали митническото задължение да се погасява, когато неправомерно въведените стоки са задържани или отнети, преди да влязат в икономическо обращение.

19 В това отношение следва да се отбележи, че въвеждането на стоки на митническата територия на Общността, уредено в членове 37—57 от Митническия кодекс, които са разпоредбите, прилагани за стоки, въведени на тази територия до получаване на митническо направление, в случаите на въвеждане по земя приключва със самото преминаване на границата от тези стоки и че това понятие не съвпада с понятието „неправомерно въвеждане“ по смисъла на член 202 от този кодекс.

20 Всъщност от член 202, параграф 1 от Митническия кодекс е видно, че по смисъла на този член „неправомерно въвеждане“ е всяко въвеждане при нарушаване на членове 38—41 от посочения кодекс.

21 Съдът приема, че неправомерно въвеждане представлява вносът на стоки, който не спазва следните етапи, предвидени от Митническия кодекс. На първо място, съгласно член 38, параграф 1 от кодекса стоките, въведени на митническата територия на Общността, трябва да бъдат незабавно превозени или до

определеното митническо бюро, или до свободна зона. На второ място, съгласно член 40 от посочения кодекс, когато пристигнат в митническото бюро, стоките трябва да бъдат представени пред митническите органи. Представянето на стоките пред митническите органи е определено в член 4, точка 19 от същия кодекс като уведомяване на митническите органи съгласно установените форми за пристигането на стоки в митническото бюро или във всяко друго определено или одобрено място (Решение от 3 март 2005 г. по дело Papismedov и др., C-195/03, Recueil, стр. I-1667, точка 26).

22 От самия текст на членове 38—41 от Митническия кодекс е видно, че за да може да се счете, че една стока е предмет на правомерно въвеждане на митническата територия на Общността, още с пристигането си тя трябва да бъде превозена до митническо бюро или до свободна зона и да бъде представена пред митническите органи. Последното задължение, което тежи върху лицето, което носи отговорност за въвеждането, или върху лицето, което поема задължението за превоза, има за цел да гарантира, че митническите органи са били уведомени не само за пристигането на стоките, но и за всички релевантни данни относно вида на изделията и продуктите, за които става въпрос, както и за количеството на тези стоки. Всъщност именно тази информация позволява правилното идентифициране на стоките с оглед на тарифното им класиране и евентуалното изчисляване на вносните сборове (Решение по дело Papismedov и др., посочено по-горе, точка 27).

23 В това отношение Съдът счита, че от буквата и систематичното място на член 4, точка 19, на член 38, параграф 1 и на член 40 от Митническия кодекс ясно следва, че всички стоки, въведени на митническата територия на Общността, трябва да бъдат представени пред митническите органи. Обстоятелството, че определени стоки са били скрити на тайни места в превозното средство, с което са били транспортирани, не води до освобождаване от това задължение (Решение от 4 март 2004 г. по дело Viluckas и Jonusas, C-238/02 и C-246/02, Recueil, стр. I-2141, точка 22).

24 Следва да се добави, че както е видно от член 163, параграф 1, буква в) от Регламент № 2454/93, изменен с Регламент № 2787/2000, за целите на определяне на митническата стойност на внесените стоки под „мястото, където стоката се внася в митническата територия на Общността“, за стоките, превозвани по земя, се разбира мястото, където се намира първото митническо бюро.

25 Както правилно поддържа Комисията на Европейските общности, от това следва, че неправомерното въвеждане на стоките е налице с преминаването на първото митническо бюро, разположено във вътрешността на митническата територия на Общността, без стоките да бъдат представени пред митническите органи.

26 Поради това следва да се смята, че предмет на „неправомерно въвеждане“ на тази територия по смисъла на член 202 от Митническия кодекс са стоките, които след като са преминали външната сухопътна граница на Общността, се намират на посочената територия след първото митническо бюро, без да са превозени до него и без да са представени на митническите органи, от което следва, че митническите органи не са били уведомени за въвеждането на тези стоки от страна на лицата, които носят отговорност за изпълнението на това задължение.

27 Освен това от формулировката на член 202, параграфи 2 и 3 от Митническия кодекс следва, че вносът на стоките на митническата територия на Общността, извършен при описаните в предишната точка обстоятелства, поражда митническо задължение в тежест в частност на лицето, което е извършило такъв внос, в самия момент на неправомерното въвеждане, а именно в момента, за който е установено, че не са изпълнени предвидените в членове 38—41 от посочения кодекс формалности. Така задължението възниква едновременно с неправомерното въвеждане.

28 Тъй като обаче съгласно член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс задържането на стоките в случай на неправомерното им въвеждане и тяхното отнемане веднага или впоследствие води до погасяване на митническото задължение, се поставя въпросът в кой момент трябва да се извърши посоченото задържане, за да има за последица освобождаването на длъжника от задължението му.

29 Следва да се отбележи, че целта на предвиденото в член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс погасяване на митническото задължение е да се

избегне облагането, когато стоката, макар и въведена неправомерно на територията на Общността, не е могла да бъде пусната на пазара и следователно не е представлявала конкурентна заплаха за стоките на Общността.

30 В контекста на Митническия кодекс предвиденото в член 233, първа алинея, буква г) от този кодекс задържане заедно с отнемане на стоките при неправомерното им въвеждане представлява основание за погасяване на митническото задължение, което подлежи на стриктно тълкуване, подобно на посочените в букви а)—в) от член 233, първа алинея случаи, а именно плащането на размера на сборовете, опрощаването на размера на сборовете, анулирането на митническата декларация, както и преди да е дадено разрешение за вдигане, задържането заедно с отнемане, унищожаването, изоставянето или безвъзвратното загубване на декларираните стоки.

31 Този анализ се потвърждава от практиката на Съда, който в Решение от 14 ноември 2002 г. по дело SPKR (C-112/01, Recueil, стр. I-10655, точка 31) приема, че член 233 от Митническия кодекс отговаря на необходимостта от защита на собствените ресурси на Общността — цел, която не трябва да бъде засягана с въвеждането на нови основания за погасяване на митническото задължение. Това се явява още по-необходимо при определянето на момента, в който трябва да бъде извършено задържането на стоките, за да може да доведе до погасяване на свързаното с тях митническо задължение.

32 В това отношение следва да се отбележи, че наличието на неправомерно въведени стоки на митническата територия на Общността само по себе си носи значителен риск тези стоки да бъдат пуснати в икономическо обращение в държавите членки и че след като те преминат зоната, в която се намира първото митническо бюро, разположено във вътрешността на посочената територия, намалява възможността да бъдат открити случайно от митническите органи по време на внезапни проверки.

33 Всъщност именно в митническите бюра, които са стратегически разположени при входните пунктове на външните граници, властите най-добре могат да осъществят интензивен контрол на влизащите в митническата територия на

Общността стоки, за да се избегне както нелоялната конкуренция по отношение на общностните производители, така и загубата на бюджетни постъпления, произтичаща от измамите при внос.

34 От това следва, че задържането на стоките, въведени на митническата територия на Общността в нарушение на изискванията на членове 38—41 от Митническия кодекс, което се извършва след първото митническо бюро, разположено във вътрешността на тази територия, и което на практика се извършва случайно, не може да доведе до погасяване на митническото задължение по смисъла на член 233, първа алинея, точка г) от Митническия кодекс.

35 Финландското правителство поддържа, че това тълкуване на член 233, първа алинея, точка г) от Митническия кодекс противоречи на принципа на равно третиране, тъй като лицата, които са извършили неправомерно въвеждане по смисъла на член 202 от Митническия кодекс, биха се оказали в различно положение в зависимост от това дали тяхното неправомерно поведение е разкрито в митническото бюро на границата или след него.

36 Съгласно установената съдебна практика дискриминация е налице при прилагането на различни правила към сходни положения или при прилагането на едно и също правило към различни положения (вж. Решение от 22 декември 2008 г. по дело Truck Center, C-282/07, Сборник, стр. I-10767, точка 37 и цитираната съдебна практика).

37 В това отношение следва да се констатира, че установената от член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс разлика в третирането относно погасяването на митническото задължение в зависимост от това дали неправомерно въведените стоки са задържани при неправомерното им въвеждане, или впоследствие, се отнася до две положения, които както следва от точки 32 и 33 от настоящото решение, не са обективно сходни с оглед на риска, който наличието на посочените стоки на митническата територия на Общността създава за интересите на последната.

38 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че член 202 и член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс трябва да се тълкуват в смисъл, че за да доведе до погасяване на митническото задължение, задържането на неправомерно въведените на митническата територия на Общността стоки трябва да бъде извършено, преди тези стоки да преминат първото митническо бюро, разположено във вътрешността на тази територия.

По втория въпрос

39 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали поради факта, че ограничава погасяването на митническото задължение до хипотезата на задържане на стоките при тяхното неправомерно въвеждане, изключвайки задържане, което е извършено при други хипотези на неправомерно поведение като предвиденото в член 203 от Митническия кодекс отклонение на стока от митнически надзор, член 233, първа алинея, буква г) от този кодекс противоречи на принципа на равно третиране.

40 Следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени предвид особеностите на делото както необходимостта от преюдициално заключение, за да може да постанови решението си, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда (вж. Решение от 15 юни 2006 г. по дело Herrera, C-466/04, Recueil, стр. I-5341, точка 47 и цитираната съдебна практика).

41 Въпреки това Съдът е приел, че не може да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция запитване, когато е съвсем очевидно, че поисканото от националната юрисдикция тълкуване или преценка на валидността на общностно правило няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (вж. Решение по дело Acereda Herrera, посочено по-горе, точка 48).

42 Всъщност основанието на преюдициалното запитване не е във формулирането на консултативни становища по общи или хипотетични въпроси, а в необходимостта му за действителното решаване на даден правен спор (вж. Решение от 12 март 1998 г. по дело Djabali, C-314/96, Recueil, стр. I-1149, точка 19 и Решение по дело Acereda Herrera, посочено по-горе, точка 49).

43 В настоящия случай, както следва от самата формулировка на втория въпрос и от мотивите, изложени от запитващата юрисдикция в подкрепа на този въпрос, последната иска от Съда да извърши преценка на валидността на член 233, първа алинея, буква г) от Митническия кодекс, тъй като фактът, че тази разпоредба не предвижда погасяването на митническото задължение и в хипотезата по член 203 от Митническия кодекс, а именно при отклонение на стока от митнически надзор, би могъл да представлява нарушение на принципа на равно третиране.

44 От акта за преюдициално запитване и от представените пред Съда становища обаче следва, че посоченото в член 203 от Митническия кодекс отклонение на стоки от митнически надзор като факт, пораждащ митническо задължение, не е предмет на делото по главното производство.

45 Следователно, както изтъкват в своите становища австрийското правителство и Комисията, се налага изводът, че този въпрос явно няма връзка с предмета на спора по главното производство, който се отнася до митническо задължение, възникнало съгласно член 202 от Митническия кодекс вследствие на неправомерно въвеждане на стоки на митническата територия на Общността.

46 Поради това не следва да се отговаря на втория въпрос.

По съдебните разноски

47 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) **Член 202 и член 233, първа алинея, буква г) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността, изменен с Регламент (ЕО) № 2700/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2002 година, трябва да се тълкуват в смисъл, че за да доведе до погасяване на митническото задължение, задържането на неправомерно въведените на митническата територия на Общността стоки трябва да бъде извършено, преди тези стоки да преминат първото митническо бюро, разположено във вътрешността на тази територия.**

2) **Не следва да се отговаря на втория въпрос.**

Подписи